

TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA SİBER TAKİP ÜZERİNE YAPILAN BİR ARAŞTIRMA

Özge Şenses*

İlknur Aydoğdu Karaaslan**

Özet

Günümüzde internet kullanımının artması, bireylerin yaşamı algılama ve iletişim kurma biçimlerini de yeniden şekillendirmeye başlamıştır. Bu bağlamda sosyal medya kullanımının artması ısrarlı takip (stalklamak) gibi olumsuz eylemlerde artışa neden olmaktadır. Stalklama; bireylerin internet, sosyal medya aracılığıyla veya fiziksel olarak düzenli bir şekilde takip edilmesidir. İsrarlı takipte, stalker denilen takipçiler, birey hakkında bilgi toplamak için üstün bir çaba göstermektedir. Araştırmada sosyal medya üzerinde yapılan ısrarlı takip eylemi incelenmiş ve online anket yöntemiyle mağdur olan ve olmayan bireylerin görüşleri değerlendirilmiştir. Çalışmadaki veriler online ankete gönüllü olarak katılan ve sosyal medyayı aktif olarak kullanan 437 kullanıcıdan elde edilmiştir. Çalışma sonucunda ankete katılan bireylerin cinsiyetlerine göre “stalk” kavramının anlaşılması ve uygulanmasının farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Katılımcılar cinsiyetlerine göre siber takip kavramını zihinlerinde farklı şekillerde algılamakta ve tanımlamaktadır. Ayrıca kadınlar, erkeklere göre stalk eylemlerine daha hassas yaklaşım suç unsuru olarak görmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Stalk, Toplumsal Cinsiyet, Stalker, İsrarlı Takip

*Sorumlu Yazar: Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Genel Gazetecilik Tezli Yüksek Lisans, sensesozge@gmail.com ORCID: 0000-0001-8390-2752

**Doç. Dr. Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, ilk2002tr@hotmail.com ORCID: 0000-0002-2663-6731

Geliş Tarihi: 14.08.2023 Kabul Tarihi: 22.09.2023 Yayın Tarihi: 28.09.2023

Atf Bilgisi / Reference Information

Şenses, Ö. ve Karaaslan, İ. A. (2023). Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Siber Takip Üzerine Yapılan Bir Araştırma. Türkiye Medya Akademisi Dergisi. Cilt: 3 Sayı:6, s. 185-215. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8378628>

Finansal destek var mı? Varsa, finansal destek kaynağını belirtiniz. (Cevaplanması zorunludur): **Hayır**

Çıkar çatışması var mı? Varsa belirtiniz. (Cevaplanması zorunludur): **Yok**

Teşekkür açıklaması var mı? Varsa belirtiniz. (Cevaplanması zorunludur): **Yok**

A RESEARCH ON CYBER TRACKING IN THE CONTEXT OF GENDER

Özge Şenses*

İlknur Aydoğdu Karaaslan**

Abstract

Today, the increase in the use of the Internet has begun to reshape the way individuals perceive life and communicate. In this context, the increase in the use of social media causes an increase in negative actions such as stalking. Stalking is the regular follow-up of individuals via the internet, social media or physically. In stalking, stalkers, called stalkers, make a superior effort to gather information about the individual. In the research, the persistent follow-up action on social media was examined and the opinions of individuals who were and were not victims were evaluated with the online survey method. The data in the study were obtained from 437 users who voluntarily participated in the online survey and actively used social media. As a result of the study, it was revealed that the understanding and application of the concept of stalking differ according to the gender of the individuals participating in the survey. According to their gender, the participants perceive and define the concept of cyber stalking in different ways in their minds. In addition, women approach stalking activities more sensitively than men and see them as a criminal element.

Keywords: Social Media, Stalk, Gender, Stalker, Persistent Following

*Corresponding Author: Ege University, Institute of Social Sciences, Master's Degree with Thesis in General Journalism. sensesozge@gmail.com ORCID: 0000-0001-8390-2752

**Assoc. Dr. Ege University, Faculty of Communication, Department of Journalism. ilk2002tr@hotmail.com ORCID: 0000-0002-2663-6731

Received Date: 14.08.2023 Accepted Date: 22.09.2023 Published Date: 28.09.2023

Is there financial support? Indicate the source of financial support, if any. (Must be answered): No

Is there a conflict of interest? If so, please specify. (Must be answered): No

Is there a thank you explanation? If so, please specify. (Must be answered): No

GİRİŞ

Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte internet kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Bu bağlamda bireyler internetin imkânlarını gündelik yaşamda sıklıkla kullanılmaktadır. Ayrıca bireyler arası sosyalleşmenin de sanal ortama kaydığı görülmektedir. İnternet ve teknolojinin sıklıkla kullanılması bireyler arasındaki iletişimi de zamandan ve mekândan bağımsız hale getirmiştir. Özellikle Instagram, Facebook, Whatsapp, Twitter vb. sosyal medya uygulamalarının kullanım pratikleri; iletişim kurmak için bu mecraların etkili araçlar haline dönüşmesini sağlamıştır. Giderek artan bu yeni medya uygulamaları bireylerin farklı ortamlarda iletişim kurma, olayları anlamlandırma biçimlerini de etkilemektedir. Yaşamın sosyal ağlarda akması, bireylerin görülebilirliklerini arttırmış ve kişilerarası takip imkânlarını kolaylaştırmıştır.

“We Are Social 2023” araştırma sonucuna göre ortalama 5 milyar sosyal medya kullanıcısı vardır. Bu doğrultuda internet uygulamalarını kullananlar Dünya nüfusunun yarısından fazlasını (%56.4) oluşturmaktadır. Ayrıca yeni medya uygulamalarını erkekler, kadınlardan daha çok kullanmaktadır (We Are Social, 2023). Bu oranlar her yıl düzenli olarak artmaya devam etmektedir. İnternete duyulan yoğun ilgi, kullanım amaçlarının da çeşitlenmesini sağlamış ve bireylerin birbirlerini takip etmelerini kolaylaştırmıştır.

Araştırmanın konusu olan ısrarlı takip (stalk) kavramı sosyal medyada da uygulanabilen bir taciz yöntemidir. İngilizce kökenli stalklamak, Nadkarni ve Grubin (2000) açıklamasına göre belirli bir bireyi hedef alarak takip, taciz etmeyi içerir. Meşru bir şekilde kur yapma ile ısrarlı takip arasında bulanık bir çizgi vardır. Genel olarak bir davranışın stalklama olarak adlandırılabilmesi için eylemin, maruz kalan birey tarafından istenmemesi, sürekli tekrarlanması ve müdahaleci olması gerekmektedir. Bu bağlamda takipçi, mağdurun sosyal medya profilini sıklıkla görüntülemektedir. Bu görüntülemeler açık ya da gizli bir şekilde yapılabilmektedir. Stalker, takipçinin gönderilerine bakmakla yetinmeyip iltifat ettiği ya da kişiyi rahatsız eden mesajlar atmaya başlamaktadır. Aynı zamanda yorum ve beğeni gönderme gibi yöntemler deneyebilmektedir. Mağdurun numarasını biliyorsa uygunsuz saatlerde arayabilmekte hatta daha ileriye giderek kişiyi

iş yerinde, evinde veya gittiği yerlerde takip edebilmekte, fiziksel şiddete yol açıcı davranışlarda bulunabilmektedir.

Çalışmada, stalk kavramının cinsiyetler bağlamında bireyler tarafından nasıl algılandığı, normalleştirildiği, ısrarlı takip yapan stalkerların cinsiyetlerine göre motivasyonları, özellikleri ve eylemi gerçekleştirme biçimleri değerlendirilmiştir.

ISRARLI TAKİP (STALK) KAVRAMI

İngilizce’de takip anlamına gelen stalk kavramı, Türkçe’ye ısrarlı takip olarak çevrilmiştir. Kavram, kişileri hukuka aykırı olarak düzenli bir şekilde gözetlemek, takip etmek, haklarında bilgi toplamak ve takip edilen bireylere karşı rahatsız edici eylemlerde bulunmak anlamına gelmektedir. Cambridge Dictionary (2023)’e göre stalk; bir kişiyi düzenli aralıklarla yasa dışı olarak izlemek anlamına gelmektedir. Akmeşe ve Deniz (2017), takip etme eylemini stalk olarak, takip eden kişinin stalker olarak tanımlandığını belirtmiştir. Düzenli takip etme eylemi de stalklama olarak adlandırılmaktadır.

Takip etme eyleminin stalk olarak değerlendirilmesi için takipçilerin niyetleri göz önünde bulundurulmalıdır. Kişinin kendisini gözetlemelerine izin verdiği yakınları, arkadaşları ve sosyal medyalarında bulunan takipçileri iyi niyetli takipçi statüsünde sayılırken; bireyi gizlice veya aleni olarak takip ederken onu rahatsız eden, zarar verme amacıyla eylemde bulunan izleme çabaları kötü niyetli takip, takipçi olarak adlandırılmaktadır (<https://www.kaspersky.com.tr>).

Doğan (2014), stalk eylemlerini fiziksel ve psikolojik şiddetin başlangıcı olarak görmektedir. Mor Çatı Sığınağı Vakfı da (2021) stalk kavramını bir flört şiddeti olarak kabul etmektedir. Stalk eyleminin dikkatleri üzerine çektiği ilk olay da bu tanımlamaları doğrular niteliktedir. Stalking (ısrarlı takip) ilk olarak 1989 yılında Amerikalı oyuncu Rebecca Schaeffer’in kendisini takıntılı hale getirmiş bir hayranının eylemleri sonucu öldürülmesiyle gündeme gelmiştir. Bu olay sonrasında pek çok kadının stalkerları tarafından cinayete kurban gitmeleri ısrarlı takip eyleminin kamuda bilinirliğini arttırmıştır. Sonuç olarak, 1990 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde stalk suç olarak kabul edilmiş ve bu konudaki çalışmalar da artmaya başlamıştır (<https://www.history.com/this-day-in-history/sitcom-actress-murdered-death-prompts-anti-stalking-legislation>).

Yapılan araştırmalara göre ısrarlı takip cinsiyetçi bir eylemdir. Mağdur olan taraf da çoğunlukla kadınlardır. Takip eylemleri genellikle kadınların tanıdığı, duygusal ilişkiler yaşadığı erkekler tarafından gerçekleştirilmektedir (Spitzberg ve Cadiz, 2002). Acquadro Maran, Varetto, Corona ve Tirassa (2020) tarafından yapılan araştırmada da stalk mağdurlarına odaklanılmış ve kadınların stalker eylemlerinde erkeklere göre daha dezavantajlı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Başar'ın (2019) çalışmasına göre de namus kültürünün varlığını koruması, ısrarlı takip eylemlerinin varlığını da sürekli hale getirmektedir. Namus kültürü, cinsiyetler arasındaki eşitsizliği ve şiddeti meşrulaştırmaktadır.

Araştırmaya göre, bu kültürün hâkim olduğu olduğu ülkelerde, bireyler stalk olgusunu çok daha kolay normalleştirmektedir. İsrarlı takip eylemlerinde cinsiyet değişikliğine göre fail veya mağdur olmanın farklılaşması, ülkelerde ısrarlı takip mitlerinin oluşmasına da neden olmaktadır. Spitzberg ve Cadiz (2002), medyanın bu mitleri yeniden ürettiği görüşünü savunmaktadır. Çünkü medyada kadınlar hep aciz durumda gösterilmekte, takipçileri de ruh sağlığı bozuklukları yaşayan, tanımadıkları erkekler olarak tanımlanmaktadır.

Araştırmalar stalkerların çoğunlukla erkekler olduğunu doğrulasa da kadın stalkerların sayısı da azımsanmayacak ölçüdedir. West ve Hatters Friedman (2008) ve Meloy, Boyd (2003) da kadın stalkerlara odaklanan çalışmalar yapmışlardır. West ve Hatters Friedman'ın araştırmasına göre kadın stalkerların bu eylemi gerçekleştirmelerinin nedeni yaşamlarına veya takip ettikleri mağdura karşı öfke duymaları, takıntılı olmaları, terk edilme ve yalnızlık hissetmeleri ayrıca internet bağımlılıklarının olmasıdır. Meloy ve Boyd'un çalışmasının sonuçlarına göre, kadın stalkerlar çoğunlukla 18-58 yaş aralığındadır. Ayrıca beyaz tenli, heteroseksüel ve evli değillerdir. Kadın stalkerlar genel olarak liseyi bitirmiş hatta üniversite ve yüksek lisans eğitimleri almış, akademik olarak başarılı kişilerdir. Kadın stalkerların azimli ve çalışkan olmaları ısrarlı takipte dikkat çekmeyecek şekilde hareket etmelerini kolaylaştırmaktadır.

Logan (2010) da çalışmasında kadın mağdurlara odaklanmıştır. Bu bağlamda kadınların takipçilerinin yarısından çoğu (%62) eski sevgilileri, eşleri veya şimdiki partnerleridir. Takipçi profillerinin kalanını ise tanımadıkları (%23) ve bir şekilde tanıdıkları (%19) kişiler oluşturmaktadır. Erkek mağdurlarda ise bu yüzdeler daha düşük

gözlenmektedir. Bu bireylerin takipçilerini genellikle; %36 yabancı biri, %34 tanıdıkları bir kişi ve %32 ile partnerleri oluşturmaktadır. Bu bağlamda erkek bireylerin ısrarlı takibe daha az maruz kaldığı söylenebilmektedir.

SİBER TAKİP (CYBERSTALKİNG) KAVRAMI

İsrarlı takibin uzantısı olan siber takip, stalkerların eylemlerini internet üzerinden gerçekleştirmelerini ifade etmektedir. Bireylere ulaşım imkanının geniş olması ve kullanım kolaylığı nedeniyle bu eylemin büyük bir kısmını ve çoğu zaman başlangıcını siber takip oluşturmaktadır. Sözlük tanımına baktığımızda siber takip; bir kişiyi dijital iletişim biçimlerini kullanarak saldırgan ve tehditkâr bir biçimde taciz etmek anlamına gelmektedir (<https://www.dictionary.com/>). Singh'in (2023) belirttiği gibi siber takip, e-posta ile stalklama, internet, sosyal medya ve bilgisayar ile takip etme olarak çeşitlendirilebilir.

En çok uygulanan siber takip eylemleri şu şekilde sıralanabilir:

- İnternette saldırgan olarak nitelendirilebilecek, hakaret içerikli veya müstehcen mesajlar atmak, yorum yapmak.
- Kişiyi internet ve sosyal medya uygulamalarından ısrarlı bir şekilde takip etmek.
- Mağdura tehdit edici, ısrarlı, cinsel içerikli e-postalar göndermek.
- Mağduru düzenli olarak takip etmek için gerçek olmayan bir sosyal medya profili hazırlamak.
- Takip edilen kişinin sosyal medya hesaplarına erişmek için girişimlerde bulunmak, hesaplara erişim sağlamak.
- Mağdurun gerçek veya montajlı fotoğraflarını internet üzerinden yayınlamak veya üçüncü kişilere yaymak.
- Çeşitli izleme, takip, ses kayıt cihazlarını kullanarak mağdurun internetteki hareketlerini izlemek ve kayıt altına almak.
- Mağdura müstehcen, cinsel içerikli fotoğraflar göndermek vb.
- Siber takip ile saldırıya uğrayan bireylerin bir kısmı fiziksel ve ruhsal yaralar alabilmektedir. Stalka uğrayan bireyler; intihar etmeyi düşünme, çevreye karşı korku duyma, çabuk öfkelenme, depresyon ve travma sonrası stres bozukluğu yaşama gibi önemli sorunlarla karşı karşıya kalabilmektedir.

Günümüzde hayatın her alanında internet kullanıldığı için siber takipten kaçmak pek mümkün değildir fakat Singh'ın da (2023) açıkladığı üzere bazı önlemler alınabilmektedir. Bu önlemler şu şekilde sıralanabilmektedir:

- Sosyal medya hesaplarının gizlilik ayarlarını düzenlemek.
- IP adresini gizlemek, değiştirmek.
- Kişisel verileri paylaşmaktan kaçınmak.
- Bilgi sızıntısını önlemek için yazılımınızı güçlendirmek, virüs programları vs. kurmak, güvenlik açıklarını gidermek.
- Tacizci iletişime geçerse ona kesin bir dille iletişim kurmak istemediğinizi belirtmek.
- Israrlı takip devam ederse durumu güvenlik güçleriyle paylaşmak.

Stalker profillerine bakıldığında bu eylem aslında herkes (bireyler ve şirketler) tarafından gerçekleştirildiği için çoğunlukla bir şaka unsuru ya da normalleştirilmiş bir dizi eylem olarak kabul edilir. Fakat unutulmaması gereken kişileri rahatsız eden siber takip eylemlerinin çoğunun başlangıcını iyi niyetli takiplerin oluşturduğudur.

Stalkerlar, takip ettikleri bireylere ulaşmak ya da zarar vermek için takip ettikleri kişilerin yakınlarını da takip edebilmektedir. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü'nün (2015) Türkiye genelinde yaptığı araştırmaya göre, mağdurları yakınlarına zarar vermek ile tehdit eden faillerin en çok eski eş veya sevgili oldukları tespit edilmiştir.

Araştırmalar kadın stalkerların çoğunlukla mağdurlarını tanıdıklarını; erkek stalkerların ise genellikle tanımadıkları kişileri takip ettiklerini ortaya çıkarmaktadır. Meloy ve Boyd'a (2003) göre kadın takipçiler, mağdurlarla samimi ilişkiler kurmaya çalışırken erkek stalkerlar genellikle eski partnerleriyle yeniden bir arada olmak için ısrarlı takip eylemlerini gerçekleştirmektedir. Nadkarni ve Grubin (2000)'e göre ise özellikle erotomanik kadın stalkerlar, kendilerinden sosyoekonomik olarak daha iyi durumda olan yaşlı erkekleri kurban olarak seçmektedir.

Literatürde yer alan Nadkarni ve Grubin (2000), Meloy ve Boyd (2003), Wondrak (2004) ve Hoffman (2006) araştırmalarına göre stalkerların genel özellikleri şunlardır:

- Madde alışkanlıkları olan,
- Genellikle mağdurlardan daha yaşlı olan,

- Hayatlarının bir döneminde travma yaşamış,
- Bekâr,
- Aile, arkadaşlar ve partnerleriyle güvensiz bağlanma biçimleri oluşturmuş,
- Takıntılı,
- Paranoyaklık, şüphencilik, şizofreni gibi zihinsel rahatsızlıklar yaşayan,
- Çeşitli nedenlerle toplumdan dışlanmış,
- Çoğunlukla işsiz,
- Yalnız kalma dürtüsüne sahip,
- Toplumsal yaşamda dezavantajlı olarak nitelendirilen gruplara dahil olan,
- Reddedilen bir partner veya mağdura karşı yoğun hisler besleyen bir kişi stalklamaya yatkın bireyler olarak bilinmektedir.

Hoffman (2006) bu eylemin nedenlerinden biri olarak içerisinde yaşanılan dönemi göstermektedir. Günümüzün hızlı tüketim anlayışında bireyler, eşyaların yanı sıra ilişkilerini de hedonik temeller üzerine kurmaktadır. Bu, en kısa sürede istenilen duygu ve ilişkinin yaşanması için uğraşmak anlamına gelmektedir. Birey, narsisizm çağının etkisiyle mutluluğu ve hazzı ön planda tutup ısrarlı takip eylemlerine yönelebilmektedir.

TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA STALKLAMAK

Toplumsal cinsiyet bağlamında feminist teoriler ve erkeklik çalışmaları incelendiğinde; bireylerin zihinlerine kültürel olarak ve medya gibi diğer unsurlarla yıllardır yerleştirilmeye çalışılan ideal bir “erkek” ve “kadın” profili olduğu ortaya çıkmaktadır. Bireyler de toplumsal baskılar ve yaşadıkları duygusal iç çatışmalar nedeniyle kendilerini geleneksel cinsiyet rollerine uygun davranmaya kanalize etmişlerdir. İdeal kadınlık algısına göre kadınlar; uysal, sorgulamayan, duygusal kararlar veren, her ne olursa olsun iffetini koruyan-koruması gereken, çocuklarının ve eşinin ev içi bakımını üstlenen ve şikâyet etmeyen bir kategoridir.

Erkekler, ataerkil yapıyı sürdüren baş aktörler oldukları için mutlak aklın timsali kabul edilirler. Erkeklerin hem fiziksel olarak hem de zihinsel olarak güçlü olmaları beklenmektedir. Duygularını daha az göstermeleri beklenen erkekler, ilerleyen dönemlerde ikili ilişkilerinde de kendilerini düzgün ifade edemeyen ve şiddet yanlısı bir karaktere dönüşmektedir. Bu doğrultuda erkeklikte kıskanç, herkesi kendi istekleri doğrultusunda yönlendirmek isteyen ve ön yargılı bir profil ortaya çıkmaktadır.

Araştırmalara göre stalkerların olası özelliklerine tekabül eden davranış modeli, geleneksel cinsiyet kalıplarına göre ideal erkek olarak tanımlanan Connell'in (2015) tanımladığı hegemonik erkeklığe neredeyse birebir uymaktadır. Hegemonik erkeklik ve ısrarlı takip arasındaki bağlantıya verilebilecek en dikkat çekici örneklerden biri takıntılı hayranı tarafından cinayete kurban giden Rebecca Schaeffer'dır. Fail Robert John Bardo, Schaeffer'i öldürme nedeni olarak onu takip ettiği filmin setinde cinsellik içeren bir sahnede görmesi olduğunu belirtmiştir. Bu davranışın altında yatan neden tamamen geleneksel cinsiyet rolleri algısıdır çünkü ataerkillik, erkeğe kadının namusunu koruma adı altında onu gözetlemesini ve "saflığını" kaybeden kadını cezalandırmasını dikte ettirmektedir.

Selek'in (2018) de belirttiği gibi Türk toplumu ve benzeri aile yapılanmalarına sahip ülkelerde erkeklığın bazı aşamaları bulunmaktadır. Erkekler kendilerini sünnet, askerlik, çalışma yaşamı ve evlilikte kanıtlamalılar. Erkeklerin kendilerini stresli hissetmelerine ve her daim güçlü olmak için çalışmaya zorlamaktadır. Bu bağlamında erkek kendi ailesini "kötülüklerden" korumak için ekstra bir çaba harcamaktadır. Stalk mağduru olan kesimin çoğunlukla kadınlar olmasının nedenlerinden birisi de erkeklerin kadınlar üzerinde kurmak istedikleri bu hakimiyetten kaynaklanmaktadır. Sirman (2006) bunu kadınların kendi cinselliklerini denetim altında tutamazlarsa ve erkeğin, kendi sorumluluğu altında olan özellikle aile bireylerinin cinselliğini kontrol edemezse "namussuz" olarak adlandırıldığını açıklamaktadır. Böyle bir düşünce yapısı bireylerin üzerinde büyük bir psikolojik baskı oluşturmakta ve ısrarlı takip vb. şiddetin öznelere olmalarına yol açmaktadır. Namus cinayetlerinde fail durumunda olanların genellikle stalker profillerinden kızgın takipçinin özelliklerini taşıdığı görülmektedir. Bu gruptaki stalkerlar gibi namusları için şiddete başvuran kişiler gibi amaçları mağduru korkutmak ya da zarar vermektir. Namus algısının yol açtığı şiddet temelde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanmaktadır. Bu bağlamda tecavüz mitleri de namus kültürlerinde otomatik olarak ortaya çıkmaktadır. Tecavüz mitleri; erkeklerin kadınlara karşı cinsel şiddet uygulamasını haklı çıkararak ya da kabul etmeyen düşünce, eylem, inançlar olarak tanımlanmaktadır (Gerger ve ark., 2007; Lonsway ve Fitzgerald'dan akt. Eker ve Erdener). Bu mitlerin namusun hep kadınlar üzerinden tanımlandığı ülkelerde daha yaygın olduğu aşikârdır. Tecavüz mitleri arasında; kadınlar belli etmeseler bile içten içe taciz edilmeyi arzularlar. Dekolteli kıyafetler giyen, bunları sosyal medyada paylaşan

kadınlar taciz edilmeye açık kapı bırakır. Tecavüz edilmeye de uygundur. Davetkâr konuşan ve mesajlaşan kadınlar tacize uğrar, alkollü içecek tüketen kadınlar tecavüze davetiye çıkarır gibi varsayımlar bulunmaktadır. Bu bağlamda kadınlar üzerinde aşırı koruma içgüdüleriyle kurulan/kurulmaya çalışılan ve kadını sürekli takip etmeyi de içeren hakimiyet, tecavüz mitlerinin ve adil dünya inancının varlıklarını korumalarını sağlamaktadır.

Hem kadınlar hem de erkekler ulaşılması oldukça güç “ideallik” düşüncelerine feminist kuramlar ve erkeklik çalışmaları içerisindeki düşüncelerle karşı çıkmaya çalışmışlardır. Tiaden ve Thoannes’in (1998) yaptıkları araştırmada da kadınların stalker davranışlarından daha çok mağduriyet yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Araştırma sonucunda kadınların %64’ü stalk mağduriyeti yaşadıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan kadınlar şimdiki partnerleri ya da eski birliktelikleri tarafından ısrarlı takip davranışına maruz kaldıklarını söylemişlerdir. Tiaden ve Thoannes’in çalışmasına göre stalkerların ısrarlı takip yapmak istemelerinin nedenleri stalkerın mağduru kontrol etmek istemeleri, stalkerın mağdur ile ilişkisini sürdürmek istemesi ve mağduru korkutmak istemesi şeklinde açıklanmaktadır. Van Baak ve Hayes (2019)’in üniversite öğrencileriyle gerçekleştirdikleri çalışmada da siber takibin çoğunlukla kadın öğrencileri etkileyen cinsiyet kalıp yargılarına dayalı bir suç olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırmaya göre geleneksel cinsiyet rollerini benimseyen bireylerin ısrarlı takip eylemlerine maruz kaldıklarında bu fiillerin suç olduğunu anlayamayabilecekleri belirtilmiştir. Bireyler takibin farkında olsalar da erkeklerin bu sıkı gözetimine hak verdikleri için stalk bir suç unsuru olarak görmeyebilmektedir.

Sosyal medya kullanım pratikleri incelendiğinde, uygulamaların kullanımının toplumsal cinsiyet ile bağlantılı olduğu görülmektedir. Twitter’ı ve Facebook’u daha çok erkeklerin kullanmasının nedeni, kadınlık ve erkeklik algıları nedeniyle ataerkil kültürün yıllar içerisinde kadını baskılaması ve ideal kadının; fikrini belirtmeyen, sessiz ve uyumlu olduğunu topluma benimsetmesi varsayılabilir. Tekin ve Turan’ın (2020) da belirttiği gibi kadınlar sosyal medyada en çok takip etme, paylaşımda bulunma ve beğeni yapma özelliklerini kullanmaktadır. Ayrıca kadınlar sosyal medya uygulamalarından trendleri takip etmekte ve paylaşım yapmaktadırlar.

Stalklama kavramının derininde bireyler arası ilişkiler yatmaktadır. Butler'ın (1990) da belirttiği gibi cinsiyet rolleri toplumsal olarak oluşturulmaktadır. Bu bağlamda stalklama ile toplumsal cinsiyet arasında doğrudan bir bağlantı vardır. Stalkerların davranışları ile Radikal feministlerin aşk kavramı arasında bir bağ kurabilmek mümkündür.

Donovan (1985), Atkinson'un kadınların özgür olsalar aşka ihtiyaçları olur muydu düşüncesini dile getirmektedir. Çünkü Millett'in (2011) de belirttiği gibi radikal feministlere göre cinsiyetçiliğin egemen olduğu ve kapitalist ekonomi politik düzende aşk bir paravan görevi görmektedir. Bu görüşe katılan sosyolog Eva Illouz (2011), bireylerin medya tarafından sürekli ilişkilerinde başarılı olmak, daha iyi hissetmek ve kendilerini bulmak için yapmaları gereken davranışların neler olduğuyla ilgili kendilerini incelemelerinin teşvik edildiğini belirtmektedir. Bu bağlamda medya, aşk için tüketmeye ve tükenmeye neden olmaktadır. Siberfeminizmin postmodern siborglaşma terimi ile de stalker davranışlarının kökenine inebilmek mümkündür. Bireyler internete girdikleri, sosyal medyayı kullandıkları her an, iletişime geçtikleri bu cihazlar ve siber ortam ile bütünleşmektedir. Stalker ya da değil sosyal medyayı kullanan herkes artık bir siborgdur. Siborglaşmak ile kullanıcılar insan bedeninin imkanlarını aşarak yeni bir üst forma geçmektedir. Bu üst formun sağladığı ayrıcalıklar ile bireyler geçmişte birini takip etmek için daha çok zaman ve fiziksel güç harcarken görülme risklerini de göz önüne almaları gerekiyordu. Siborglaşma ise takıntılı takipçilerin bireyleri kolaylıkla gözetlemelerine imkân tanımaktadır. Sosyal medyanın karşılıklı iletişim, açıklık, bağlantılılık gibi fonksiyonları takipçilerin merak ettikleri internet kullanıcıları hakkında istedikleri bilgiyi edinmelerini sağlamaktadır.

Teknolojinin iyi yanlarından biri, siber bir kültürün yanı sıra yeni iş kollarının oluşmasına yol açmasıdır. Artık kadınlar eskisinden daha çok kamusal alanda çalışmaktadır. Bunun nedenlerinden biri günümüzde kas gücünden çok beyin gücünün ön plana çıkmasıdır. Bu durum kadınların toplumda daha iyi bir konuma gelmelerine neden olurken hegemonik erkeğin kadınlara karşı kıskançlık ve öfke duymasına neden olmaktadır. Kadına yönelik şiddetin, dolayısıyla ısrarlı takibin artmasının bir nedeni olarak da bu öfke gösterilebilmektedir.

UYGULAMA ARAŞTIRMANIN KONUSU

Sosyal medya uygulamalarını düzenli olarak kullanan farklı yaş grubundaki bireylerin cinsiyetleri temelinde stalklama eylemi ve bu eyleme yönelik farkındalıkları da değişmektedir. Çünkü yeni medyanın sağladığı olanaklar bir yandan sanal ortamlardaki her türlü bilgiye erişimi kolaylaştırarak özel alanları şeffaf hale getirirken, diğer yandan da mahremiyetin sınırlarını, bireylerin sahip oldukları kültürün değer ve norm dizgelerini kişiden kişiye değişen yeni formatlara dönüştürmüştür. Bu bağlamda özel alanın sınırlarının muğlaklaştığını söylemek mümkündür. Böylece bireylerin özel yaşamlarına girmek ve çıkmak kolaylaşmıştır. Böylelikle görülmek istenene yönelik bir “online iz sürme” davranışı normalleştirilmiştir. Çalışma kapsamında stalklama davranışı, toplumsal cinsiyet ve gözetim toplumu kuramları bağlamında incelenmiş, literatür taraması yapılmış ardından veriler, 33 sorudan oluşan online anket ile 437 sosyal medya kullanıcılarına sorularak elde edilmiştir.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Araştırmada, stalklama eyleminin amacının takipçi profilleri ve kavramın cinsiyetler tarafından ne kadar normalleştirildiğinin ortaya çıkarılmasının yanı sıra toplumsal cinsiyetle arasındaki bağın incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, hangi cinsiyetin, neden stalk eylemlerinde bulunduğu ve mağdurların kim olduğu irdelenmiştir. Çalışma konusu bağlamında literatüre katkı sağlayacağı ve gelecek çalışmalara rehber niteliğinde olacağı için önem arz etmektedir.

ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Çalışmanın evreni sosyal medyayı kullanan bireylerden oluşmaktadır. Örneklemi ise sosyal medya uygulamalarını düzenli kullanan, konuya yönelik düşüncelerini aktarabilecek olan “15-65” yaş arası gönüllü kullanıcılar oluşturmaktadır. Örneklem hacmi belirlenirken Yazıcıoğlu ve Eroğlu'nun (2004) açıkladığı tablo incelenmiştir. Bu bağlamda katılımcı sayısı en az 0.05 anlamlılık düzeyinde evren büyüklüğü 100 milyon olduğunda en az 384 benimsenerek belirlenmiştir. Çalışma 2021 yılının Şubat-Mart aylarında 437 sosyal medya kullanıcısıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışma olasılıksız örnekleme yöntemlerinden biri olan kolayda örneklem yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Olasılıksız örneklemler bilgi sahibi ve anket sorularını

cevaplayabilecek bireylere odaklanmaktadır (Flick, 2014). Bu bağlamda anket sonuçlarının genellenmesi düşünülmemektedir. Konu hakkında elde edilen bilgiler, betimsel analizlerle açıklanmıştır.

Araştırma çerçevesinde bağımsız değişkenleri; cinsiyet ve yaş oluştururken, bağımlı değişkeni stalklama eylemi oluşturmaktadır. Çalışmanın ara değişkenlerini sosyal medya uygulamalarının kullanım ortamları ve sıklığı oluşturmaktadır.

Çalışmanın Hipotezleri:

H1: Stalk kavramının anlaşılması ve uygulanması, cinsiyete göre değişkenlik göstermektedir.

H2: Cinsiyete göre stalklamadaki kullanım amaçları değişmektedir.

H3: Gençler stalklamayı daha aktif kullanmaktadırlar.

H4: Sosyal medya kullanıcıları stalk kavramının suç olduğunu düşünmektedir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEM VE TEKNİĞİ

Araştırma için sosyal medya kullanıcılarına 33 online anket sorusu hazırlanmıştır. Altunışık (2008) araştırmalarda anket tekniği kullanılırken dört varsayım yapıldığını belirtmektedir. Buna göre katılımcıların, anket sorularına dair bilgilerinin bulunduğu, her katılımcının sorulardan aynı anlamı çıkardığı, anket sorularının katılımcılar tarafından araştırmacının istediği şekilde yanıtlayabilecekleri şekilde anlaşılır ifade edilmiş olması ve mülakatlarda, mülakatı yürütenlerin tüm soruları okuduğunun varsayılmasıdır.

Online anket sonucunda elde edilen veriler Statistical Package for Social Sciences (SPSS 25) kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin frekans dağılımları, kategorik değişkenler arası ilişkinin açığa çıkarılması için 0.05 anlamlılık düzeyinde ki-kare testi uygulanmıştır. Elde edilen veriler yüzdeler ve sayılarla açıklanmıştır.

Katılımcıların demografik özellikleri incelendiğinde; online anketi cevaplandıran bireylerin yarısından çoğunu (%68) kadınlar, %30'unu erkekler ve %2.1'lik kısmını LGBT bireyler oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşları incelendiğinde; %33.2'si "15-24", %22.4'ü "25-34", %17.8'i "35-44", %22.9'u "45-54" ve %3.7'si "55-64" yaş aralığındadır (Tablo 1).

		n	%
Cinsiyet	Kadın	297	68
	Erkek	131	30
	LGBT	9	2.1
Yaş	15-24	145	33.2
	25-34	98	22.4
	35-44	78	17.8
	45-54	100	22.9
	55-64	16	3.7

Tablo 1: Katılımcıların Demografik Özellikleri

Siber takibin en çok yapıldığı platformlar sosyal medya uygulamaları olmaktadır. Katılımcıların sosyal medya kullanımları incelendiğinde bireylerin sırasıyla; Whatsapp (94.5), Instagram (87), Facebook (%64.5), YouTube (%60.9), Twitter (%60.6) ve diğer (%6.4) uygulamaları kullandıkları tespit edilmiştir. Katılımcılar en sık Whatsapp (67.7) ve Instagram (60.9) kullandıklarını belirtmiştir. Ankete katılan bireyler sosyal medyaya sırasıyla; 3 saat ve üzerinde (%30.4), 2 saat (%27.7), 3 saat (%21.7) ve 1 saat (%20.1) ayırdıklarını söylemişlerdir (Tablo 2).

		N	%
Sosyal medya hesap/hesaplarınız var mı? Varsa hangileri?	Facebook	282	64.5
	Instagram	380	87
	Twitter	265	60.6
	YouTube	266	60.9
	Whatsapp	413	94.5
	Diğer	28	6.4
En sık kullandığınız sosyal medya uygulaması nedir?	Facebook	93	21.3
	Instagram	266	60.9
	Twitter	115	26.3
	YouTube	126	28.8
	Whatsapp	296	67.7
	Diğer	10	2.3
Sosyal medya uygulamalarına günde yaklaşık kaç saatinizi ayırıyorsunuz?	1 saat	88	20.1
	2 saat	121	27.7
	3 saat	95	21.7
	3 saat ve üzeri	133	30.4

Tablo 2: Katılımcıların Sosyal Medya Kullanım Aışkanlıklarına İlişkin Dağılımı

Katılımcıların cinsiyetlerine göre stalk kavramını algılamaları ve uygulamaları arasındaki ilişki incelendiğinde; katılımcıların cinsiyetleri ile stalker mağduru olduklarında bu durumu çevreleri ve resmi makamlar ile paylaşıp paylaşmamaları arasında 0.05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin varlığı tespit

edilmiştir ($p=0.000$). Kadın katılımcıların %72.4'ü ve erkek katılımcıların %53.4'ü stalk mağduriyetleri yaşadıklarında bunu yakınlarına ve resmi makamlara bildireceklerini belirtirken LGBT katılımcıların %55.6'sı stalka maruz kalsalar da bu eylemi kimse ile paylaşmayacaklarını ifade etmişlerdir. Ankete katılanların cinsiyetleri ile stalk mağduriyeti yaşadıklarından sonra fiziksel ya da psikolojik bir sağlık sorunu ile karşılaşp karşılaşmamaları arasında 0.05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu analiz edilmiştir ($p=0.000$). Kadın katılımcıların %94.3'ü ve erkek katılımcıların %93.1'i stalk mağduriyeti sonrası herhangi bir sağlık sorunu yaşamadıklarını belirtirken LGBT katılımcıların %55.6'sı stalker eylemlerinden sonra fiziksel ya da psikolojik bir sağlık sorunuyla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri ile sosyal medya uygulamalarındaki gizlilik ayarlarını istedikleri şekilde düzenlemeleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p=0.003$). Kadın katılımcıların %92.9'u, erkek katılımcıların %85.5'i ve LGBT katılımcıların %66.7'si sosyal medya kullanırken gizlilik ayarlarını istemedikleri kişiler profillerini göremeyecek şekilde düzenlediklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri ile stalk yapmanın bir şiddet biçimi olup olmadığını düşünmeleri arasında istatistiksel veriler düşünüldüğünde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($p=0.013$). Kadınların %57.2'si stalk yapmanın bir şiddet biçimi olduğunu belirtirken erkeklerin %58'i ve LGBT bireylerin %55.6'sı stalkı bir şiddet biçimi olarak görmediklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri ile fiziksel olarak olmasa da sadece sosyal medya üzerinden yapılan stalklanmayı sorun edip etmemeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p=0.013$). Kadınların %53.5'i, erkeklerin %68.7'si ve LGBT katılımcıların %55.6'sı fiziksel bir eyleme geçilmedikçe sadece sosyal medya üzerinden stalklanmayı sorun etmeyeceklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri ile fiziksel olarak gözetlenmek ile sosyal medyada gözetlenmek arasında fark olup olmadığı hakkındaki düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p=0.002$). Kadınların %58.6'sı, erkeklerin %76.3'ü ve LGBT katılımcıların %66.7'si fiziksel olarak gözetlenmek ile sanal ortamda gözetlenmek arasında fark olduğunu ifade etmiştir. Ankete katılan bireylerin cinsiyetleri ile fiziksel takip ya da şiddet olmasa da sadece sosyal medya üzerinden yapılan stalklamanın suç sayılıp sayılmaması gerektiği hakkındaki düşünceleri arasında istatistiksel verilere göre anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p=0.014$). Kadınların %56.9'u sosyal medyada stalklamanın suç sayılması gerektiğini ifade ederken erkeklerin

%57.3'ü ve LGBT katılımcıların %66.7'si fiziksel şiddet içermeyen sadece sosyal medya üzerinden yapılan ısrarlı takibin suç sayılmaması gerektiğini belirtmişlerdir (Tablo 3).

Katılımcıların, cinsiyetleri ile stalk kavramının ne olduğunu bilmeleri ($p=0.637$), tanıdıkları veya tanımadıkları kişilerin hesabını gizlice sıklıkla görüntülemeleri ($p=0.110$), düzenli takip ettikleri kişilere mesaj atmaları ($p=0.630$); gizli veya açık olarak sürekli takip ettikleri bir hesap bulunup bulunmaması ($p=0.121$); katılımcıların kendilerine karşı yapılan ve fark ettikleri bir stalk eylemleri olup olmaması ($p=0.410$); stalka maruz kalsalar rahatsız olurlar mı sorusu ($p=0.117$); anonim bir sosyal medya hesapları bulunması ($p=0.563$); Türkiye'deki stalk kavramı hakkındaki yasal düzenlemeleri bilmeleri ($p=0.275$); günümüzde sosyal medyada stalklanmanın ve gözetlenmenin normalleştirildiğini düşünmeleri ($p=0.726$); profili herkese açık olan bir bireyin profillerine girilmesini normal karşılamaları ($p=0.387$) ve tanımadığınız birinin kendilerini stalklamasını ciddiye alıp almamaları arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı ($p=0.059$) ortaya çıkmıştır (Tablo 3).

		Kadın	Erkek	LGBT	X ²	P değeri
		n(%)	n(%)	n(%)		
Stalk kavramı nedir biliyor musunuz?	Evet	245 (82.5)	104 (79.4)	8 (88.9)	0.903	0.637
	Hayır	52 (17.5)	27 (20.6)	1 (11.1)		
Daha önce tanıdığınız ya da hiç tanımadığınız birinin hesabını gizlice düzenli olarak görüntülediniz mi?	Evet	146 (49.2)	57 (43.5)	7 (77.8)	4.413	0.110
	Hayır	151 (50.8)	74 (56.5)	2 (22.2)		
Sıklıkla takip ettiğiniz kişi veya kişilere mesaj attınız mı?	Evet	111 (37.4)	55 (42)	3 (33.3)	0.925	0.630
	Hayır	186 (62.6)	76 (58)	6 (66.7)		
Gizli veya açık olarak sürekli takipte kaldığınız kişiler, hesaplar var mıdır?	Evet	194 (65.3)	72 (55)	6 (66.7)	4.227	0.121
	Hayır	103 (34.7)	59 (45)	3 (33.3)		
Size karşı yapılan ve fark ettiğiniz stalk eylemleri oldu mu?	Evet	118 (39.7)	59 (45)	5 (55.6)	1.785	0.410
	Hayır	179 (60.3)	72 (55)	4 (44.4)		
	Evet	182 (61.3)	71 (54.2)	3 (33.3)	4.293	0.117

Size karşı stalk yapılırsa rahatsız olurmusunuz?	Hayır	115 (38.7)	60 (45.8)	6 (66.7)		
İsminizin yer aldığı hesabınız hariç anonim bir sosyal medya hesabınız daha var mı?	Evet	75 (25.3)	39 (29.8)	3 (33.3)	1.148	0.563
	Hayır	222 (74.7)	92 (70.2)	6 (66.7)		
Sizi takibe alan kişiden rahatsız olup bunu çevreniz ve yakınlarınız ya da resmi makamlar ile paylaşıyor musunuz?	Evet	215 (72.4)	70 (53.4)	4 (44.4)	16.513	0.000
	Hayır	82 (27.6)	61 (46.6)	5 (55.6)		
Yaşadığınız bir ısrarlı takip mağduriyeti olduysa sonrasında fiziksel ya da psikolojik bir sağlık sorunu yaşadınız mı?	Evet	17 (5.7)	9 (6.9)	5 (55.6)	32.927	0.000
	Hayır	280 (94.3)	122 (93.1)	4 (44.4)		
Sıkı ve ısrarlı takip etme durumuna yönelik Türkiye'deki yasal düzenlemeleri biliyor musunuz?	Evet	80 (26.9)	43 (32.8)	4 (44.4)	2.584	0.275
	Hayır	217 (73.1)	88 (67.2)	5 (55.6)		
Günümüzde sosyal medya ortamlarında insanları ısrarlı takip etmenin, gözetlenmenin normalleştirildiğini düşünüyor musunuz?	Evet	239 (80.5)	103 (78.6)	8 (88.9)	0.640	0.726
	Hayır	58 (19.5)	28 (21.4)	1 (11.1)		
Sosyal medya uygulamalarını kullanırken gizlilik ayarlarınızı düzenliyor musunuz?	Evet	276 (92.9)	112 (85.5)	6 (66.7)	11.378	0.003
	Hayır	21 (7.1)	19 (14.5)	3 (33.3)		
Bir kişinin profili herkese açıksa size göre girilmesi normal bir davranış mıdır?	Evet	206 (69.4)	99 (75.6)	7 (77.8)	1.901	0.387
	Hayır	91 (30.6)	32 (24.4)	2 (22.2)		
	Evet	157 (52.9)	53 (40.5)	4 (44.4)	5.672	0.059

Tanmadığın birinin seni stalklamasını ciddiye alır mısın?	Hayır	140 (47.1)	78 (59.5)	5 (55.6)		
Stalk yapmak bir şiddet biçimi midir?	Evet	170 (57.2)	55 (42)	4 (44.4)	8.714	0.013
	Hayır	127 (42.8)	76 (58)	5 (55.6)		
Fiziksel bir eyleme geçilmedikçe sosyal medyada stalklanmayı sorun eder misiniz?	Evet	138 (46.5)	41 (31.3)	4 (44.4)	8.616	0.013
	Hayır	159 (53.5)	90 (68.7)	5 (55.6)		
Fiziksel olarak gözetlenmekle, sanal ortamda gözetlenmek arasında fark var mıdır?	Evet	174 (58.6)	100 (76.3)	6 (66.7)	12.469	0.002
	Hayır	123 (41.4)	31 (23.7)	3 (33.3)		
Fiziksel takip ya da şiddet olmasa da sıkı takibe almak ve iz sürmenin (stalk yapmanın) suç sayılması gerektiğini düşünüyor musunuz?	Evet	169 (56.9)	56 (42.7)	3 (33.3)	8.606	0.014
	Hayır	128 (43.1)	75 (57.3)	6 (66.7)		

Tablo 3: Cinsiyete Göre Stalk Kavramının Anlaşılması ve Uygulanması Arasındaki İlişki

Katılımcıların cinsiyetleri ile ünlülerin stalklanmasının normal olup olmadığını düşünceleri arasında 0.05 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p=0.003$). Kadınların %58.9'u hayatlarını göz önünde yaşayan ünlülerin stalklanmasının normal olmadığını dile getirirken erkeklerin %55.7 ve LGBT katılımcıların %77.8'i ünlülerin stalklanmasının normal olduğunu ifade etmektedir. Katılımcıların cinsiyetleri ile kanunsuz bir eylemde bulunmadıkları ya da ünlü olmadıkları sürece gözetleneceklerini düşünüp düşünmemeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p=0.009$). Kadın katılımcıların %61.3'ü ve erkek katılımcıların %57.3'ü kanun dışı bir eylemde bulunmadıkça ve ünlü olmadıkça gözetlenmeyeceklerini düşünürken LGBT katılımcıların %88.9'u kanuna aykırı davranışlar ya da ünlü olmasalar da gözetleneceklerini düşündüklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların cinsiyetleri ile stalk yapmanın takıntılı bir eylem veya psikolojik bir hastalık olup olmadığını düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p=0.000$). Kadınların %72.1'i ve erkek katılımcıların %55.7'si stalk yapmayı saplantılı bir davranış veya psikolojik bir rahatsızlık olarak

düşünürken LGBT katılımcıların %66.7'si stalkı saplantılı bir davranış ya da psikolojik bir rahatsızlık olarak görmediklerini belirtmişlerdir. Ankete katılan bireylerin cinsiyetleri ile stalkerın ilişki başlatmak için ısrarlı takip yapmasını normal kabul edip etmemeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (p=0.000). Kadınların %72.4'ü, erkeklerin %50.4'ü ve LGBT katılımcıların %55.6'sı ilişki başlatmak için stalkerlık yapılmasını normal kabul etmemektedir (Tablo 4).

Katılımcıların cinsiyetleri ile kadınların erkeklere göre daha çok takip ve iz sürdüklerini düşünmeleri (p=0.121); stalk mağdurlarının çoğunlukla kadınlar olduğunu düşünmeleri ve bu eylemi gerçekleştirenlerin de büyük oranda eski sevgilileri olduğunu düşünmeleri (p=0.246); cinsler arasında ilişki başlatmak için ısrarlı takip yapılmasının normal bulup bulmamaları (p=0.889); sosyal medyada seksi olarak nitelendirilebilecek gönderiler paylaşmanın bireylerin stalka uğramalarına yol açabilir mi sorusu arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı (p=0.121) tespit edilmiştir (Tablo 4).

		Kadın	Erkek	LGBT	X ²	P değeri
		n(%)	n(%)	n(%)		
Kadınlar, erkeklere göre daha çok mu takip etmekte ve iz sürmektedir?	Evet	181 (60.9)	91 (69.5)	4 (44.4)	4.221	0.121
	Hayır	116 (39.1)	40 (30.5)	5 (55.6)		
Ünlü biri zaten hayatını göz önünde yaşamaktadır. Bu yüzden ünlüleri ısrarla takip etmek (stalklamak) normal midir?	Evet	122 (41.1)	73 (55.7)	7 (77.8)	11.527	0.003
	Hayır	175 (58.9)	58 (44.3)	2 (22.2)		
Stalk mağdurları çoğunlukla kadınlardır ve bunu yapan da büyük oranda eski sevgilileridir.	Evet	193 (65)	77 (58.8)	4 (44.4)	2.806	0.246
	Hayır	104 (35)	54 (41.2)	5 (55.6)		
Cinsler arasında ilişki kurulması düşünüldüğünde iz sürmek, sıkı takibe almak gerekir mi?	Evet	49 (16.5)	21 (16)	2 (22.2)	0.235	0.889
	Hayır	248 (83.5)	110 (84)	7 (77.8)		

Kanuna aykırı bir şey yapmadıkça ya da ünlü biri olmadıkça gözetleneceğinizi düşünüyor musunuz?	Evet	115 (38.7)	56 (42.7)	8 (88.9)	9.338	0.009
	Hayır	182 (61.3)	75 (57.3)	1 (11.1)		
Stalk yapmanın saplantılı bir durum ve psikolojik rahatsızlık olduğunu düşünüyor musunuz?	Evet	214 (72.1)	73 (55.7)	3 (33.3)	15.348	0.000
	Hayır	83 (27.9)	58 (44.3)	6 (66.7)		
Sizi sıkı takibe alan iz süren (stalker) kişinin ilişki başlatmak için stalk girişimini normal kabul ediyor musunuz?	Evet	82 (27.6)	65 (49.6)	4 (44.4)	199.869	0.000
	Hayır	215 (72.4)	66 (50.4)	5 (55.6)		
Bireylerin sosyal medyada seksi fotoğraflar paylaşması stalk mağduru olmalarına yol açabilir mi?	Evet	241 (81.1)	109 (83.2)	5 (55.6)	4.229	0.121
	Hayır	56 (18.9)	22 (16.8)	4 (44.4)		

Tablo 4: Cinsiyete Göre Stalklama Eyleminin Amacı, Özellikleri ve Gerçekleşme Biçimi Arasındaki İlişki

SONUÇ VE TARTIŞMA

İnternetin kullanılmaya başlanması ve özellikle sosyal medya uygulamalarının yaygınlaşması tek yönlü iletişimin etkisini kaybetmesine yol açmıştır. Kietzmann vd. (2011) belirttiği gibi sosyal medyanın bu kadar çok kullanılmasının ardında; eleştirel düşünce ortamı yaratabilmesi, her yaştan ve kimlikten bireyin kolaylıkla kullanımına açık olması, yetenekleri gösterebilmeye imkân vermesi, bilgi edinmenin ve haberleşmenin oldukça pratik olması bulunmaktadır. Yeni medyanın tüm bu özellikleri sanal kimlik inşa etmeyi de kolaylaştırmaktadır. Bireyler istedikleri karaktere, yüzlere sanal ortamın anonimliğinde ulaşabilmektedir. Bu bağlamda ısrarlı takip kavramı fiziksellikten internete taşınmıştır. İnternet ve sosyal medya aracılığıyla yapılan düzenli takip etme siber takip (cyberstalking) olarak adlandırılmaktadır.

Literatüre bakıldığında ısrarlı takipçi profillerinin psikiyatrist ve psikologlar tarafından oluşturulduğu görülmüştür. Bu bağlamda stalkerlar psikolojik rahatsızlıkları bulunan, yalnızlık hisseden, kişiler üzerinde hakimiyet kurmayı amaçlayan, şiddet eğilimli, işsiz veya düzenli takibe ayırabilecek çok vakti olan, özgüvensiz, cinsel yaşamında sorunlar yaşayan kişilerdir. Stalkerlar, takibe aldıkları bireyi internet ve sosyal medyanın olanaklarıyla gözetlemekte ve mesajdan aramalara kadar çeşitli eylemlerde bulunabilmektedir. Takıntılı takipçiler genellikle mağdurların eski sevgilileri, eşleri, arkadaşları ya da tanıdıkları herhangi biridir.

Stalk eylemine yaklaşımlar cinsiyet farklılıklarına göre değişim göstermektedir. Geleneksel cinsiyet kalıplarına göre erkeklerden, hegemonik erkekliğin özellikleri olan gerektiğini düşündüğünde şiddet uygulamaktan çekinmeyen, baskıcı ve “koruyuculuk” adı altında kendisi dışındaki tüm canlıları kontrol altına almak isteyen bir profil çizmeleri beklenmektedir. Kadınlardan ise narin olmaları, yönetilmeye açık olmaları, eleştirel düşünmemeleri beklenmektedir. Bu bağlamda kadınların kendilerini koruyamadıkları düşünülmektedir. Böylece her durumda erkekler tarafından takip edilip korunmaları gerekmektedir. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre anketi gönüllü olarak 437 katılımcı cevaplandırmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Yapılan araştırmada, kadın ve erkeklerin internete erişim oranlarının birbirine yaklaşması, toplumsal cinsiyet eşitliği açısından önemli bir adım olduğu düşünülmektedir.

Ankete katılan bireylerin sosyal medya kullanımları incelendiğinde, en çok Whatsapp ve Instagram’ı tercih ettikleri görülmüştür. Bunun nedeni olarak Whatsapp ve Instagram’ın bireylere iletişim kolaylığı açısından işlevsellik sağlamasıdır. Bir haberleşme uygulaması olan Whatsapp’tan sonra Instagram gibi bir fotoğraf paylaşım sitesinin en çok kullanılması bireylerin birbirlerini takip etme isteğini gösterir niteliktedir. Katılımcılar günde üç saat ve üzerinde sosyal medyada vakit geçirmektedir. Bu bağlamda internette yeni bir iletişim ağının, yaşamın oluştuğunu söylemek mümkündür.

Kadın ve erkek katılımcılar ısrarlı takibe maruz kaldıklarında bunu çevreleri ve yetkililer ile paylaşacaklarını belirtirken LGBT bireylerin yarısından fazlası bu mağduriyetlerini kimseyle paylaşmayacaklarını belirtmiştir. Aynı zamanda ankete katılan erkek ve kadın katılımcıların stalk mağduriyetleri yaşadıkları bir sağlık sorunu

yaşamadıklarını belirtse de LGBT katılımcılar ısrarlı takibe uğradıklarından sonra fiziksel veya psikolojik sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. LGBT katılımcıların geleneksel cinsiyet kalıp yargıları gereği stalk mağduriyetlerini konuşmamayı tercih etmeleri ile bu konuda sağlık sorunu yaşamaları arasında bir bağlantı olduğu düşünülmektedir. Bireylerin ısrarlı takibi çoğunlukla saplantı ve rahatsızlık olarak gördükleri anlaşılmıştır. Bireylerin bu yöndeki düşünceleri bir ilişki başlatmak için yapılan gizli takip için de geçerlidir. Katılımcıların cinsiyetleri ve yaşlarına bakıldığında, iletişim kurma, tanışma amacıyla yapılan stalk eylemlerini normal karşılamadıklarını söylemek mümkündür.

Stalkın bir şiddet biçimi olup olmaması hakkında ise kadınların yarısından çoğu ısrarlı takibi bir şiddet biçimi olarak nitelendirmektedir. Erkeklerin ve LGBT bireylerin yarısından çoğu ise bu eylemi şiddetin bir uzantısı olarak görmemektedir. Bir başka soruda yine benzer bir sonuç elde edilmiştir. Kadınlar fiziksel bir takip ya da şiddet olmasa bile sosyal medya üzerinden yapılan ısrarlı takiplerin suç sayılması gerektiğini düşünürken, erkek ve LGBT bireyler bu görüşe katılmamaktadır. Ayrıca kadın katılımcıların yarısından fazlası ünlülerin stalklanmasını normal karşılamazken erkek ve LGBT bireyler hayatını göz önünde yaşayan bireylerin ısrarlı takip edilmesini doğal karşılamaktadır. Bu konuyla ilgili Spitzberg ve Cupach'ın (2004) çalışmasında kadınların mahremiyetlerini ihlal eden durumların daha çok farkında oldukları ortaya konulmuştur. Ayrıca O'Neill'in (2011) de ifade ettiği gibi yapılan araştırmalar kadınların taciz vakalarına daha duyarlı olduklarını ve şiddet içeriklerinin sansürlenmesini ya da yasaklanmasını daha çok istediklerini ortaya çıkarmaktadır. Bu bağlamda ısrarlı takibin suç olarak alarak algılanmasında cinsiyet belirleyici noktalardan biridir.

Kadın ve erkek katılımcıların yarısından çoğu kanuna aykırı davranmadıkça ya da ünlü olmadıkça gözetlenmeyeceklerini düşünürken LGBT bireyler bunun tersine inandıklarını belirtmiştir. Ankete katılanların büyük kısmı sosyal medya hesaplarının güvenlik ayarlarını herkese açık olmayacak şekilde düzenlemeler ve stalka karşı bilinçli sayılabilecek fikirleri bulursa da gün içerisindeki aktivitelerinde gözetlenmeyeceklerini düşünmeleri takip konusunda daha fazla bilgilendirilmeleri gerektiğini düşündürmektedir. Anket verileri incelendiğinde her yaş aralığındaki katılımcılar stalk kurbanlarının genelde kadınlar olduğunu ve eylemleri eski partnerlerinin yaptığını

düşünmektedir. Katılımcıların böyle düşünmesinin altında kadınların zayıf, erkeklerin güçlü olduğuna inanıldığı geleneksel toplumsal cinsiyet kalıpları olduğu düşünülebilmektedir.

Ankete katılan “15-64” yaş arasındaki katılımcıların neredeyse tamamı kadın, erkek ve LGBT+ bireylerin sosyal medyada seksi fotoğraflar paylaşmasının ısrarlı takip mağduru olunmasına neden olabileceğini ifade etmiştir. Katılımcıların böyle düşünmesinin ardında cinselliğin namus kültürüne sahip toplumlarda tabu olması bulunmaktadır. Kavramın genel olarak bilinmesi bireylerin kendilerini ve çevresindekileri koruyabilecek olmaları adına literatürde belirtilen ifadelerden daha olumlu görünmektedir. Araştırma kapsamında online anket verilerine göre bireylerin zihninde geleneksel toplumsal cinsiyet kalıplarının hala yer aldığı gözlenmiştir. Bu bağlamda araştırma, literatürde yer alan toplumsal cinsiyet araştırmaları ile paralellik göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Acquadro Maran, D., Varetto, A., Corona, I., Tirassa, M. (2020). Characteristics of the stalking campaign: consequences and coping strategies for men and women that report their victimization to police. Research article. Plos one. Erişim Tarihi: 03.12.2021
- Akmeşe, Z., Deniz, K. (2017). Stalk, benliğin izini sürmek. Makale. Yeni düşünceler. <https://dergipark.org.tr/pub/euifdyhed/issue/33438/342095> / Erişim Tarihi: 10.09.2020
- Altunışık, R. (2008). Anketlerde veri kalitesinin iyileştirilmesi için öntest (pilot test) yöntemleri. Pazarlama ve pazarlama araştırmaları dergisi. Sayı:2 sayfa 1-17
- Başar, D. (2019). Şiddetin yeni bir türü olarak ısrarlı takip: çelişik duygulu cinsiyetçilik, namusu onaylama ve cinsiyet temelli şiddet tutumlarıyla ilişkisi. Yüksek lisans tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümü. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> Erişim Tarihi: 10.09.2020
- Butler, J. (1990). Cinsiyet Belası: Feminizm ve kimliğin alt üst edilmesi. İstanbul: Metis Yayınları Erişim Tarihi: 25.08.2021
- Connell, R., W., (2015). Erkeklikler. Ankara: Phoenix Erişim Tarihi: 03.01.2022
- Doğan, R. (2014). Kadına Yönelik Şiddetin Bir Türü Olarak, İsrarlı Takip (Stalking) Kavramı ve Suçu. Makale. Ankara Barosu Dergisi. <https://dergipark.org.tr/> Erişim Tarihi: 10.09.2020
- Donovan, J. (1985). Feminist Teori. İstanbul: İletişim Yayınları Erişim Tarihi: 15.10.2020
- Eker, T., Erdener, E. (2011). Tecavüze ilişkin kültürel mitler ve mitlerin kabul edilmesine etki eden faktörler. Makale. Türk Psikoloji Yazıları. <https://www.psikolog.org.tr/> Erişim Tarihi: 06.09.2020
- Flick, U. (2014). An Introduction to Qualitative Research. 5th Edition, Sage Publications, London.

- Hoffmann, J. (2006). Stalking. Heidelberg: Springer.
- Illouz, E. (2013). Why love hurts: a sociological explanation. Erişim Tarihi: 02.09.2022
- Kaptanoğlu, Y., Çavlin, İ., Akadlı, A. Ve Ergöçmen, B. (2015). Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması. Ankara: Elma Teknik Basım Matbaacılık
<http://www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11655/23338/KKSARAnaRaporKitap26Mart.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Erişim Tarihi: 16.10.2021
- Kietzmann, J., Hermkens, K., McCarthy, I. P., Silvestre, B. (2011). Social media? Get serious! Understanding the functional building blocks of social media. Article. www.elsevier.com Erişim Tarihi: 03.02.2022
- Logan, TK. (2010). Research on partner stalking: putting the pieces together. National institute of justice. <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/245387.pdf> Erişim Tarihi: 21.10.2020
- Singh, A. (2023). What is cyberstalking & how to prevent it? <https://www.naukri.com/learning/articles/cyberstalking-how-to-prevent-it/> Erişim Tarihi: 12.03.2023
- Meloy, J. R. (1999). Stalking an old behavior, a new crime. The psychiatric clinics of north America. Volume 22 number 1 https://drreidmeloy.com/wp-content/uploads/2015/12/1999_Stalking_anOldB.pdf Erişim Tarihi: 14.12.2021
- Meloy, J. R., Boyd, C. (2003). Female stalkers and their victims. Regular article. J Am Acad Psychiatry Law 31:211–19. <http://jaapl.org/content/jaapl/31/2/211.full.pdf> Erişim Tarihi: 22.09.2020
- Millett, K. (2011). Cinsel Politika. İstanbul: Payel Yayınevi Erişim Tarihi: 20.10.2021
- Nadkarni, R., Grubin, D. (2000). Stalking: Why Do People Do It?. National Library of Medicine. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1118086/> Erişim Tarihi:10.08.2023
- Selek, P. (2018). Sürüne Sürüne Erkek Olmak. İstanbul: İletişim Yayınları Erişim Tarihi: 04.02. 2022

- Sirman N. (2006). “Akrabalık, Siyaset ve Sevgi: Sömürge Sonrası Koşullarda Namus Türkiye Örneği”. *Namus Adına Şiddet-Kuramsal ve Siyasal Yaklaşımlar* 7 sayfa 43-45 Erişim Tarihi: 03.01.2022
- Spitzberg, B. H., Cadiz, M. (2002). The media construction of stalking stereotypes. *Journal of criminal justice and popular cultur.* Erişim Tarihi: 03.12.2021
- Tekin, F., Turan, A. H. (2020). Çalışan kadınların sosyal medya kullanım karakteristikleri. *Sakarya üniversitesi işletme enstitüsü.* Cilt:2 sayı:1 Erişim Tarihi: 22.08.20
- Tjaden, P. ve Thoennes, N. (1998). *Stalking in America: Finding From the National Violence Against Women Survey*, National Institutr of Justice Centers Disease Control and Prevention, Office of Justice Programs National Institute of Justice, 1-20 Erişim Tarihi: 01.12.2020
- Van Baak, C., Hayes, B. E. (2019). Correlates of cyberstalking among college students. *Crime Victims İnstitute. Sam Houston State University.* http://dev.cjcenter.org/_files/cvi/88-brief-2019-11.pdf Erişim Tarihi: 10.01.2022
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: Detay Yayıncılık Erişim Tarihi: 05.10.2021
- Wondrak, I. (2004). Auswirkungen von Stalking aus Sicht der Betroffenen, in: Bettermann, J., Feenders, M. (Hg.). *Stalking – Möglichkeiten und Grenzender Intervention.* Frankfurt/M.: Verlag für polizeiwissenschaft, s. 21-35.
- West, S. G., Hatters Friedman, S. (2008). These boots are made for stalking: characteristics of female stalkers. *Article. Psychiatry* Erişim Tarihi: 07.01.2021

İNTERNET KAYNAKLARI

- <https://wearesocial.com/uk/blog/2023/01/the-changing-world-of-digital-in-2023/>
Erişim Tarihi: 10.03.2023
- <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/stalk> Erişim Tarihi: 10.03.2023
- <https://www.kararaldim.org/> Erişim Tarihi: 21.11.2021

<https://www.kaspersky.com.tr/resource-center/threats/how-to-avoid-cyberstalking>

Erişim Tarihi: 14.07.2022

<https://www.history.com/this-day-in-history/sitcom-actress-murdered-death-prompts-anti-stalking-legislation> Erişim Tarihi: 28.02.2022

<https://www.dictionary.com/browse/cyberstalking> Erişim Tarihi: 12.03.2023

EXTENDED ABSTRACT

The main purpose of the research is to reveal how the stalking is normalized by follower profiles and genders, as well as to examine the link between gender and gender. In this context, it has been examined which gender, why stalking and who the victims are. It is important because it will contribute to the literature in the context of the study and will be a guide for future studies.

The study was carried out with the convenience sampling method, which is one of the non-probability sampling methods. Improbable samples focus on individuals who are knowledgeable and able to answer survey questions. In this context, generalization of the survey results is not considered. The information obtained about the subject is explained with descriptive analysis.

The independent variables within the framework of the research; while gender and age constitute the dependent variable, stalking action. The mediating variables of the study are the usage environments and frequency of social media applications.

The data obtained as a result of the online survey were obtained using the Statistical Package for Social Sciences (SPSS 25). In order to reveal the frequency distribution of the data and the relationship between categorical variables, the 0.05 significance level chi-square test was applied. Obtained data are explained with percentages and numbers.

When the demographic characteristics of the participants are examined; more than half (68%) of the individuals who answered the online questionnaire are women, 30% are men and 2.1% are LGBT individuals. Social media applications are the platforms where cyber tracking is done the most. When the social media usage of the participants is examined, respectively; It was determined that they used Whatsapp (94.5), Instagram (87), Facebook (64.5%), YouTube (60.9%), Twitter (60.6%) and other (6.4%) applications. Participants stated that they use Whatsapp (67.7) and Instagram (60.9) most frequently.

When the relationship between the participants' perceptions and practices of the concept of stalking is examined; It has been determined that there is a statistically significant relationship between the gender of the participants and whether they share this situation with their environment and official authorities when they are victims of stalkers.

While 72.4% of female participants and 53.4% of male participants stated that they would report stalking to their relatives and official authorities, 55.6% of LGBT participants stated that they would not share this action with anyone even if they were exposed to stalking.

It has been analyzed that there is a statistically significant relationship between the gender of the respondents and whether they have encountered a physical or psychological health problem after experiencing stalking. While 94.3% of female participants and 93.1% of male participants stated that they did not experience any health problems after stalking, 55.6% of LGBT participants stated that they encountered a physical or psychological health problem after stalking. It has been determined that there is a significant relationship between the gender of the participants and the way they want to adjust their privacy settings in social media applications. 92.9% of female participants, 85.5% of male participants and 66.7% of LGBT participants stated that they adjusted their privacy settings in such a way that people they do not want to see their profiles while using social media. Considering the statistical data, it was found that there is a significant relationship between the gender of the participants and whether they think stalking is a form of violence.

It has been determined that there is a statistically significant relationship between the gender of the participants and whether they have a problem with stalking only on social media, if not physically. 53.5% of women, 68.7% of men and 55.6% of LGBT participants stated that they would not have a problem with stalking only on social media unless a physical action was taken. It was determined that there is a statistically significant relationship between the gender of the participants and their thoughts about whether there is a difference between being watched physically and being watched on social media.

58.6% of women, 76.3% of men and 66.7% of LGBT participants stated that there is a difference between being physically observed and being observed in a virtual environment. According to the statistical data, a significant relationship was found between the gender of the individuals participating in the survey and their thoughts about whether stalking on social media should be considered a crime even if there is no physical stalking or violence. While 56.9% of women stated that stalking on social media should be considered a crime, 57.3% of men and 66.7% of LGBT participants stated that

persistent stalking, which does not include physical violence, should not be considered a crime.

It was found that there was a statistically significant relationship between the gender of the participants and whether they thought it was normal to stalk celebrities. It was found that there is a statistically significant relationship between the gender of the participants and whether they think they will be watched unless they commit an illegal act or are not famous.

While 61.3% of female participants and 57.3% of male participants thought that they would not be watched unless they committed an illegal act and became famous, 88.9% of LGBT participants stated that they thought they would be watched even if they did not act illegally or not be famous. It was determined that there was a statistically significant relationship between the gender of the participants and whether they thought stalking was an obsessive act or a psychological disease. While 72.1% of women and 55.7% of male participants considered stalking as an obsessive behavior or a psychological disorder, 66.7% of LGBT participants stated that they did not see stalking as an obsessive behavior or a psychological disorder. It has been determined that there is a statistically significant relationship between the gender of the individuals participating in the survey and whether they accept the stalker's persistent pursuit to initiate a relationship as normal or not. 72.4% of women, 50.4% of men and 55.6% of LGBT participants do not accept stalking to start a relationship as normal.

Approaches to stalking vary according to gender differences. According to traditional gender stereotypes, men are expected to draw a profile that does not hesitate to use violence when they think necessary, which is characteristic of hegemonic masculinity, and who wants to control all living things under the name of "protection". Women, on the other hand, are expected to be delicate, open to being managed, and not thinking critically. In this context, it is thought that women cannot protect themselves. Thus, they must be followed and protected by men in any case. According to the data obtained as a result of the research, 437 participants voluntarily answered the questionnaire. The majority of the participants are women. In the research, it is thought that the convergence of the internet access rates of women and men is an important step in terms of gender equality.

While male and female participants stated that they would share this with their circles and authorities when they were subjected to persistent follow-up, more than half of LGBT individuals stated that they would not share their grievances with anyone. At the same time, although the male and female participants who participated in the survey stated that they did not experience any health problems after experiencing stalking, LGBT participants stated that they experienced physical or psychological problems after being followed persistently. It is thought that there is a connection between the fact that LGBT participants prefer not to talk about their stalking victimization due to traditional gender stereotypes and they have health problems in this regard. It has been understood that individuals often see persistent follow-up as obsession and discomfort. The thoughts of individuals in this direction are also valid for the secret pursuit to start a relationship. Considering the gender and age of the participants, it is possible to say that they do not consider stalking actions done for the purpose of communicating and meeting as normal.

Almost all of the participants between the ages of “15-64” who participated in the survey stated that sharing sexy photos by women, men and LGBT+ individuals on social media may cause them to be the victim of persistent stalking. The reason why the participants think like this is that sexuality is taboo in societies with a culture of honor. Knowing the concept in general seems to be more positive than the statements in the literature in order for individuals to be able to protect themselves and those around them. According to the online survey data within the scope of the research, it was observed that traditional gender stereotypes still exist in the minds of individuals.